

Kontakt 1987-

NU " E DE HJORT" !

Ja, så är då rangordningen klar!

Den här gången är det inte nollbasplanering utan nu rör det sig om social rangordning inom en dovhjortsflock som ett antal veckor hållits i hägn inom OII fort område.

INFÅNGANDET

I skrivande stund (vecka 20) har våra miljövänliga slybekämpare släppts ut på MKV kasernområde. Orsaken till att de inte släppts tidigare är bl a att infångandet av hjortarna på Nohaga slottspark i Alingsås blev besvärligare än väntat samt att staketet runt kasernområdet erfordrade en grundlig översyn.

(Hoppas på benägen hjälp från MKV personal med att slå larm om hål upptäcks i staketet).

BIOTOPEN

Innan tanken om utsättning av dovvilt ordning inom en dovhjortsflock som ett kunde övergå i handling fick vissa åtgärder vidtagas. Kontakt togs med naturvårdsenheten på länsstyrelsen. (Naturvårdsverkets tillståndsgivande myndighet). Dessa liksom myndighetschefen ställde sig mycket positiva till förslaget.

Detta föranledde oss att ta kontakt med experter inom området bl a från Slottsskogen.

Efter kontroll av kasernområdet så befanns biotopen gynnsam

och dovviltet kunde få erforderligt skydd liksom lämplig foderplats (biotop = område med speciella egenskaper som ger en eller flera djur-/växtarter möjlighet att anpassa sin tillvaro). Tyvärr hade Slottsskogen inga djur att avvara detta året men de tipsade oss om Nohaga Slottspark i Alingsås och där hade vi bättre tur.

FLOCKEN

Efter inhämtande av skriftligt tillstånd från länsstyrelsen kunde vi till slut räkna in 8 st djur inom O II Fort.

Flocken består av 2 st hjortar, 4 st " förhoppningsvis dräktiga hindar och 2 st fjol-årskalvar (beträffande benämningar på djuren se förklaringar längre fram i t exten).

Om försöket faller väl ut kommer visst samarbete etableras med Slottsskogen och Nohaga Slottspark. Bl a kommer visst utbyte av hjortar att göras. Detta för att ändra blodslinje och därigenom förhindra inavel.

FÖRVÄXLING

Ett flertal personer har ringt och tyckt att det var ett trevligt inslag med hjortar inom området och att de sett djuren vid ett flertal tillfällen.

Det var ingen som tog illa upp när man talade om att hjortarna fortfarande inte var utsläppta. De djur som setts var istället rådjur som vi också har ett antal av inom området. Det är inte så lätt att se skillnad på dovvilt och rådjur när de snabbt passerar i terrängen eller smälter in i omgivande natur. Förutom att rådjuret är betydligt mindre än dovviltet kan man som regel särskilja dem på svansen. Rådjuret har bara en liten stump medan dov-viltet har en förhållandevis lång svans (ca 20 cm). Springande (speciellt vid flykt-språng) förflyttar sig rådjuret med galopp-språng och den vita akterspegeln utvidgad medan dovviltet ofta förflyttar sig med fyrfotasprång och den långa svansen uppåtriktad.

TAMA

Dovvilt är bland det tacksammaste djur man kan lulla i hägn. De är av naturen flockdjur med ett mycket socialt beteende och är mycket orts-trogna om de inte utsätts för alltför kraftiga störningar. Även om de blir ganska tama så är det ytterst sällan som de blir aggressiva. Ni behöver alltså inte gå omkring inom området och vara rädda för hjortarna.

Till skillnad från annat hjortvilt så går dovviltet ytterst sällan i vatten och simmar högst ogärna vilket gör att vi på det viset får ett naturligt hägn åt vattensidan.

HISTORIA

Utöver ovanstående vill jag bli till dem som inte haft möjlighet att ta del av tidigare utsänt informationshäfte, lämna ytterligare orientering / beskrivning mm angående dovviltet:

Under senaste istiden försvann dovviltet från hela Europa. Det

återinfördes från Främre Orienten av romarna några århundraden efter Kristi Födelse.

Till Sverige har doviltet aldrig lyckats komma av egen kraft men har införts och hållits i hägn på kungsgårdar och gods ända sedan medeltiden.

KÄNNETECKEN

Doviltet är till stor del ett dagaktivt djur varför möjligheterna att få se djuren inom området ökar.

Färgen är mer växlande än hos våra andra hjortviltarter. Den vanligaste är ljus- eller mellanbrun ofta med ljusa fläckar. Om vintern blir färgen mörkare gråaktig med otydligt eller helt försvinnande fläckmönster.

Vikten på ett vuxet handjur är ca 70-120 kg, för hondjur 40-70 kg.

BENÄMNINGAR

Det vuxna handjuret kallas för hjort och benämns i regel efter hornens utveckling spetshjort, stånghjort, halvskovel eller hel-skovel. Hornfällning sker i april- maj. Nya horn börjar nästan omedelbart att växa ut och fejas i augusti eller i början av september (feja = bortgnidning av "basthuden" som omger hjortarnas horn under utväxttiden).

Det vuxna hondjuret kallas hind eller "då", resp smaldjur, om det ej fött kalv. Kalvarna kallas hindkalv eller hjortkalv. Hos rådjuren kallas motsvarande djur för bock, get och kid.

SINNEN

Doviltets luktsinne och hörsel är mycket goda och synsinnet skarpare än hos något annat av våra hjortdjur.

FORTPLANTNING

Brunsttiden infaller i senare hälften av oktober eller i början av november och då kan man ev få höra hjortarnas "bröz" (brunstläte). Liksom hos kronviltet försöker hjortarna skaffa sig harem.

Kalvarna, vanligen en, mera sällan två, föds i slutet av juni eller i juli.

Dovviltets levnadsålder är ca 16 år.

FÖDA

Dovviltet livnär sig bl a av gräs, örter, buskvegetation och i viss utsträckning skalar de bark (ringbarkar) så att roten på buskarna dör.

Viss stödutfodring i form av hö, krossad havre och rotfrukter kan bli nödvändig vintertid.

Avslutningsvis några enkla regler *med tanke på doviltets bästa:*

RESPEKTERA HASTIGHETSBESTÄMMELSERNA

(iakttag dessutom extra uppsikt vid körning i fortbacken och på vägsträckan mellan måldepån och värmecentralen)

RESPEKTERA LAGEN OM HUNDHÅLLNING

SKRÄM ALDRIG DJUREN STÖR EJ DJUREN I ONÖDAN

OM DJUREN UPPEHÅLLER SIG I OMEDELBAR NÄRHET AV GRINDAR ELLER ÖVNINGSPLATSER MED PÅGÅENDE AKTIVITETER SÅ KÖR BORT DEM LUGNT OCH BESTÄMT

MATNING AV DJUREN ABSOLUT FÖRBJUDEN

OM NÅGOT DJUR UPPTÄCKER KONSTIGT ELLER SER SKADAT UT—ANMÄL TILL FORTENHETEN

Med önskan om en skön och trevlig sommar tecknar Göran Lyrfors